

Inkubacja ikry troci wędrownej (*Salmo trutta m. trutta* L.) w przenośnych aparatach inkubacyjnych

Agata Korzelecka-Orkisz¹, Adam Tański¹, Łukasz Potkański², Rafał Penderz³, Zdzisław Zakęś³, Maciej Rożyński,
Teresa Ostaszewska⁴, Maciej Kamaszewski, Krzysztof Formicki

¹Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie,
²Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Szczecinie,
³Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie,
⁴Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Fot. 1 Tarło pneumatyczne w celu pozyskania gamet Trzebiatów – punkt odłowu tarlaków

Naturalny rozród ryb w wyniku silnej antropopresji powoduje, że w wielu przypadkach ryby mają ograniczony dostęp do tarlisk. Najczęstszą przyczyną ograniczającą ciągi migracyjne ryb są zabudowy hydrotechniczne i towarzyszące im coraz częściej niskie stany wód, które dodatkowo utrudniają migrację przez przepławki. Szczególnie problem ten dotyczy wędrownych ryb łososiowatych – m.in. troci wędrownej (*Salmo trutta m. trutta* L.), która aby odbyć tarło potrzebuje żwirowato-kamienistego podłoża, w którym buduje gniazda. Dlatego tak ważne jest przywracanie naturalnych biegów rzek i działania renaturyzacyjne wpływające na poprawę jakości wód i zwiększenie bioróżnorodności. W miejscach gdzie obecnie nie można przeprowadzić takich działań prowadzi się zarybienia rekompensacyjne lub tworzy sztuczne tarliska. Jednym ze sposobów na wspieranie populacji troci wędrownej jest również ustawianie w rzece przenośnych aparatów inkubacyjnych.

Doświadczenie rozpoczęto w listopadzie 2019 roku w dopływach Regi ustawiając w korycie rzek przenośne aparaty inkubacyjne - w Piaskowej 8 aparatów i Uklei 4 aparaty. Boki i dno aparatów było perforowane. Do inkubatorów nasypało miks żwirowo-kamienistego. Do każdego z aparatów wsypywano w kilku warstwach 0,5 dm³ ikry troci (około 4 tysiąca ziaren) przysypując ziarna substratem żwirowym. Aparaty umieszczano w korycie rzeczonym w głównym nurcie na głębokości 0,4 m. Przenośne aparaty stabilizowano 4 większymi kamieniami, które ustawiano przed i za aparatem. W trakcie trwania eksperymentu w grudniu i styczniu dosypywano do aparatu ubytki żwiru. W marcu, po wylęgnięciu się ryb wyciągnięto aparaty i liczono martwe ziarenka ikry.

Fot. 2 Sypanie żwiru do aparatów – rzeka Ukleja

Straty w poszczególnych aparatach wynosiły od 2,32% do 73,2% (Tab. 1). W rzece Piaskowej średnie straty wyniosły 21,4% a w rzece Uklei 12,1%. Zaobserwowano również, że duży wpływ na straty w rzece Piaskowa miał okresowy przybór wody związany z spuszczeniem stawów w gospodarstwie rybackim w Malińcu (powyżej miejsca doświadczenia), co dodatkowo spowodowało zamulenie niektórych aparatów. Należy także zaznaczyć, że w czasie trwania inkubacji ikra w niewielkim stopniu mogła być wypłukiwana z inkubatorów.

Tab. 1 Straty ikry podczas inkubacji w przenośnych aparatach

Rzeka Piaskowa			
Nr aparatu	Ilość ikry w aparacie	Straty - sztuki w aparacie	% strat
1	4000	110	2,75
2	4000	2928	73,2
3	4000	476	11,9
4	4000	389	9,72
5	4000	884	22,1
6	4000	310	7,75
Łącznie/średnia	Razem 24000	Razem 5097	Średnia 21,24
Rzeka Ukleja			
1	4000	136	3,40
2	4000	393	9,82
3	4000	1312	32,80
4	4000	93	2,32
Łącznie/średnia	Razem 16000	Razem 1937	Średnia 12,1

Fot. 3 Ustawianie aparatów w rzece – rzeka Piaskowa